

handleiding secundair onderwijs

LESPAKKET

GEZOND GEWETEN

Inhoud

Inleiding	03
Hoe gebruik je dit lespakket?	03
Lesfiches	05
Lesfiche 1 Onder de loep	05
Lesfiche 2 De Bronnenladder	07
Lesfiche 3 De Bronnenbattle	09
Lesfiche 4 Op buikgevoel	12
Lesfiche 5 Influencer voor een dag	14
Lesfiche 6 Speurneuzen gezocht!	16
Eindtermen	19

Inleiding

“Drink dit en je bent nooit meer moe.”
“Dit supplement verbrandt vet terwijl je slaapt.”
“Deze schoenen helpen je om sneller te lopen.”
“Deze zalf maakt onmiddellijk komaf met acne.”

We worden elke dag overspoeld met beweringen over gezondheid: op sociale media, in reclameboodschappen, via influencers en in het nieuws. Maar klopt dat allemaal wel? En hoe weet je wanneer je iets kan geloven?

Het lespakket Gezond Geweten leert jouw leerlingen om informatie over gezondheid niet altijd zomaar te geloven. Ze leren beweringen herkennen, bronnen vergelijken en kritisch na te denken. Want een gezond geweten begint bij een kritische blik.

Dit lespakket werd ontwikkeld voor leerlingen vanaf de 2^e graad secundair onderwijs.

Hoe gebruik je dit lespakket?

Het lespakket bestaat uit drie onderdelen

1. Een handleiding voor leerkrachten met uitleg over de verschillende lesfiches.
2. Een bijlage met alle werkbladen voor de leerlingen.
3. Presentaties met theorie, voorbeelden en antwoorden.

Je hoeft niet alle lesfiches te gebruiken. Sommige zijn laagdrempelig en ideaal om mee te beginnen. Anderen vragen meer tijd. De moeilijkheidsgraad wordt aangeduid met sterretjes: ★ is eenvoudig, ★★ is uitdagender.

Wil je meer weten of extra voorbeelden bekijken? Aan het einde van elke lesfiche vind je verwijzingen naar artikels met meer uitleg over de onderwerpen die aan bod komen. Op de website van Mediawijs vind je op de pagina van dit lespakket ook een overzicht van al deze artikels.

Begrijp je een woord niet goed? Raadpleeg dan de woordenlijst op mediawijs.be voor uitleg bij enkele digitale termen.

mediawijs.be/nl/atotz

Dit lespakket werd ontwikkeld door Mediawijs, in samenwerking met Gezondheid en Wetenschap.

Lesfiche 1

Onder de loep

Level ★

Elke dag zie of hoor je heel wat gezondheidstips: op TikTok, op YouTube, van je sportcoach, van vrienden ... “Drink dit voor een betere huid”, “Doe deze oefening en val snel af”, “Deze vitaminen maken je fitter”... Het lijkt vaak heel simpel en overtuigend.

In deze oefening denken leerlingen na over de gezondheidsinformatie en -tips die ze de voorbije tijd bewust of onbewust zijn tegengekomen en over waar ze die hebben gezien of gehoord.

Tijd

- Voorbereiding: leerlingen houden enkele dagen een dagboek bij.
- In de les: 25 minuten

Benodigdheden

- Presentatie
- Werkblad ‘Onder de loep’ (een per leerling)

Doel

- De leerlingen kunnen uitleggen wat gezondheidsinformatie is.
- De leerlingen kunnen kritisch reflecteren op gezondheidsinformatie die ze online tegenkomen.
- De leerlingen begrijpen waarom mensen verschillende inhoud te zien krijgen op sociale media.

Tip

Wil je verder werken op deze oefening en enkele beweringen factchecken? Gebruik dan lesfiche zes ‘Speurneuzen gezocht!’.

Oefening

Stap 1

Dagboek bijhouden met werkblad ‘Onder de loep’

- Vraag de leerlingen om enkele dagen bij te houden welke informatie over gezondheid ze tegenkomen en waar ze die zien of horen (bv. TikTok, Instagram, tv, vrienden, sportclub ...).
- Toon enkele voorbeelden ter illustratie (zie presentatie).

Stap 2**Vergelijk het dagboek (10 min)**

De leerlingen vergelijken hun dagboek per twee en bespreken:

- Welke gezondheidsinformatie heb je gezien of gehoord?
- Waar heb je deze informatie gezien of gehoord (TikTok, Instagram, YouTube, sportclub, thuis...)?
- Wie deelde de informatie (influencer, vriend, reclame, expert...)?
- Past deze informatie bij wat je interessant vindt?

Stap 3**Stellingspel (15 min)**

- Lees onderstaande stellingen één voor één voor.
- Laat leerlingen een positie innemen in de ruimte: links = eens, rechts = oneens, midden = twijfel.
- Laat enkele leerlingen kort uitleggen waarom ze die plek kozen.
- Bij elke stelling vind je bijvragen die je aan de leerlingen kan stellen.

Stellingen

- Het is goed dat iedereen online andere gezondheidsinformatie te zien krijgt.
 - Welke gezondheidsthema's krijg jij vaak te zien? Sluit dit aan bij jouw interesses?
 - Zijn er specifieke kanalen of personen die je online volgt voor informatie over sport of gezondheid?
 - Hoe komt het dat we niet allemaal dezelfde informatie te zien krijgen?
- Ik kan makkelijk herkennen of iets betrouwbaar is.
 - Waar vind je duidelijke gezondheidsinformatie over een onderwerp?
 - Is alle gezondheidsinformatie even betrouwbaar?
 - Hoe kan je controleren of iets betrouwbaar is?
 - Is het erg als iemand verkeerde gezondheidsinformatie gelooft?
- Heb je ooit al eens iets gekocht of geprobeerd na het zien van een video?
 - Was je tevreden met het resultaat?
 - Wat heeft je overtuigd om iets te kopen of te proberen?
 - Waarom maakt iemand video's of berichten met informatie over gezondheid?

Achtergrondinfo

mediawijs.be/nl/invloedenonline

mediawijs.be/nl/artikels/wat-een-algoritme-en-hoe-werkt-het

mediawijs.be/nl/artikels/wat-een-filterbubbel

mediawijs.be/signalenbetrouwbareinfo

Lesfiche 2

De Bronnenladder

Level ★

We horen elke dag gezondheidsinformatie uit allerlei hoeken: wetenschappers, influencers, ouders en vrienden. Iedereen heeft ergens wel een mening over. Je vriend zweert bij een nieuw dieet, een influencer belooft “vijf tips voor een strakke buik” en op tv hoor je dat een nieuw supplement wondere dingen doet. Velen brengen hun boodschap met veel overtuiging. Maar zijn al die bronnen ook even betrouwbaar?

In deze oefening gaan de leerlingen verschillende bronnen beoordelen. Ze zetten ze in volgorde van meest betrouwbaar naar minst betrouwbaar.

Tijd

30 minuten

Benodigdheden

- Presentatie
- Werkblad ‘De bronnenladder’ (een blad met 16 kaartjes per groep)

Doel

- De leerlingen kunnen bronnen kritisch met elkaar vergelijken op basis van betrouwbaarheid.
- De leerlingen kunnen verwoorden waarom ze de ene bron betrouwbaarder vinden dan de andere.
- De leerlingen kunnen constructief overleggen en hun eigen mening met die van anderen vergelijken.

Oefening

Voor je begint

- Verdeel je klas in groepen van ongeveer acht leerlingen. Voor **elke groep** heb je een **werkblad met zestien bronnen** nodig. Binnen elke groep geef je **elke leerling twee kaartjes**.
- Doorheen de oefening zullen de leerlingen eerst werken in duo's, daarna in groepjes van vier leerlingen en tot slot komen ze samen in hun finale groep van acht leerlingen.
- Zorg ervoor dat de leerlingen van de ene groep van acht leerlingen niet samenwerken met (een) andere groep(en) van acht leerlingen.

Stap 1

Intro (5 min)

- Start de les met volgende vraag: Hoe weet je of gezondheidstips betrouwbaar zijn?
- Met deze vraag voer je het gesprek over strategieën die de leerlingen al dan niet gebruiken om betrouwbare bronnen te beoordelen.

Stap 2**Maak een ladder — per twee (2 min)**

- De leerlingen starten per twee. Zo hebben ze samen **vier bronkaarten**.
- Ze rangschikken deze van **meest betrouwbaar** naar **minst betrouwbaar**.

Stap 3**Maak een ladder — per vier (5 min)**

- Twee duo's vormen samen een groep van vier.
- De leerlingen leggen hun kaarten samen (**acht kaarten in totaal**).
- Maak samen **één nieuwe ladder**.

Stap 4**Maak een ladder – per acht (8 min)**

- Twee groepjes van vier komen samen.
- De leerlingen hebben met hun groep nu **alle zestien bronnen**.
- Ze rangschikken deze van **meest betrouwbaar** naar **minst betrouwbaar**.

Stap 5**Bespreek klassikaal (10 min)**

- Duid per groep een woordvoerder aan.
- Laat alle groepen hun top drie van meest betrouwbare en minst betrouwbare bronnen toelichten. Welke zijn dat en waarom?
- Vergelijk de ladders van de verschillende groepjes en bespreek samen:
 - Waarom staat dezelfde bron bij de ene groep hoger dan bij de andere?
 - Welke bronnen deden je het meest twijfelen? Waarom?
 - Wanneer ben je van mening veranderd? Lag dat aan nieuwe bronkaarten of aan de mening van anderen?
 - Kunnen bronnen in sommige situaties betrouwbaarder zijn dan in andere?

Bijvoorbeeld

- *Wetenschapper Biologie vs. Wetenschapper Economie*
- *Sportcoach fitness vs. Trainer voetbalclub*
- *Minister van Cultuur vs. Minister van Volksgezondheid*

Achtergrondinfomediawijs.be/nl/betrouwbareinfomediawijs.be/signalenbetrouwbareinfo

Lesfiche 3

De bronnenbattle

Level ★ ★

Je hebt een vraag over je gezondheid en wil snel een antwoord. Waar ga je zoeken? Via TikTok, Google, of misschien vraag je wel hulp aan een AI-model? Maar... krijg je overal hetzelfde antwoord? En nog belangrijker: welk antwoord kan je echt vertrouwen?

In deze oefening krijgen de leerlingen een stelling en gaan ze na of die klopt. Elke groep onderzoekt dit op een andere manier: via AI, via sociale media of via een zoekmachine.

Tijd

50 minuten

Benodigheden

- Presentatie
- Werkblad 'De bronnenbattle' (een per leerling)
- Laptops (een per leerling)

Doel

- De leerlingen begrijpen dat verschillende bronnen tegenstrijdige informatie kunnen geven.
- De leerlingen kunnen een bron kritisch beoordelen.
- De leerlingen reflecteren op hun eigen zoekgedrag naar gezondheidsinformatie.

Let op!

Deze oefening veronderstelt dat leerlingen toegang hebben tot sociale media. Is dat niet mogelijk op jouw school door een smartphoneverbod of het schoolbeleid? Dan kan je de vergelijking beperken tot AI-tools en zoekmachines.

Oefening

Stap 1

Intro (5 min)

Start de les met volgende vraag:

- Je hebt een vraag over je gezondheid. Hoe ga je op zoek naar een antwoord?

Stap 2**Op onderzoek (20 min)**

- Verdeel de klas in groepjes van drie à vier leerlingen. Alle groepen onderzoeken dezelfde stelling, maar elk op een andere manier.
 - **AI-groep**
Gebruikt enkel generatieve AI (bv. ChatGPT, Mistral of Claude)
 - **Sociale media-groep**
Gebruikt enkel sociale media (bv. TikTok, Instagram of YouTube)
 - **Zoekmachine-groep**
Gebruikt enkel zoekmachines (bv. Google, Microsoft Bing of Ecosia)

Extra tip voor groep die met zoekmachines aan de slag gaat.

Het is mogelijk dat leerlingen bij hun zoekopdracht direct een AI-overzicht te zien krijgen. Moedig de leerlingen aan om dit overzicht als startpunt te gebruiken, maar laat hen verder kijken naar de bronnen en websites die daaronder verschijnen.

Willen de leerlingen liever zoeken zonder dat er een AI-overzicht verschijnt? Laat hen dan '-AI' toevoegen achter hun zoektermen. Dit helpt om de automatische AI-resultaten te onderdrukken.

- Kies één van de stellingen hieronder, of bedenk er zelf één. Leerlingen noteren hun werkwijze en bevindingen op het werkblad.
 - Neuspleisters verbeteren je sportprestaties.
 - Creatinepillen vergroten de spiermassa.
 - Je tandenborstel bevat miljoenen bacteriën en je koopt best een speciaal apparaat om hem te reinigen.
- De leerlingen noteren hun bevindingen op het werkblad.
- Geef aan dat nadien een iemand van elke groep hun bevindingen klassikaal moet toelichten. Duid hiervoor een woordvoerder aan.

Stap 3**Terugkoppeling (15 min)**

- Elke groep deelt haar bevindingen en geeft aan of ze akkoord gaat met de stelling.
- Stel nadien per groep gerichte vragen:

Sociale media-groep

- Heb je snel een antwoord gevonden?
- Klont de informatie geloofwaardig?
- Werden er bewijzen of bronnen gegeven?
- Zag je tegenstrijdige informatie?

AI-groep

- Welk(e) AI-model(len) heb je gebruikt?
- Welke verschillen waren er tussen de modellen?
- Vermeldde de AI ook bronnen?
- Heb je meerdere prompts gebruikt? Wat veranderde er?

Zoekmachine-groep

- Welke zoekwoorden heb je gebruikt?
 - Wat vertelde het AI overzicht?
 - Op welke websites kwam je terecht?
 - Hoe weet je of die websites betrouwbaar zijn?
- Rond het gesprek af met deze vragen voor alle leerlingen:
 - Hoe weet je of wat je ziet of hoort betrouwbaar is?
 - Vind je het moeilijk om in te schatten of informatie betrouwbaar is?

Stap 4**Oplossingen (10 min)**

Bespreek de oplossingen. Gebruik hiervoor de verbeter sleutel in de presentatie.

Achtergrondinfo

mediawijs.be/nl/artikels/factcheck-halt-methode

mediawijs.be/signalenbetrouwbareinfo

Lesfiche 4

Op buikgevoel

Level ★ ★

Op sociale media scroll je vaak snel door heel wat gezondheidsbeweringen: over voeding, sport, skincare of je lichaam. Zonder erbij stil te staan beslis je soms in een fractie van een seconde of iets geloofwaardig lijkt of niet.

In deze oefening beoordelen de leerlingen een aantal beweringen op buikgevoel. Nadien nemen ze de tijd om de betrouwbaarheid ervan te controleren.

Tijd

35 minuten

Benodigdheden

- Presentatie
- Werkblad 'Op buikgevoel' (een per leerling)
- Laptops (een per duo)

Doel

- De leerlingen kunnen gezondheidsbeweringen herkennen en benoemen.
- De leerlingen kunnen de betrouwbaarheid van een bewering analyseren.
- De leerlingen begrijpen waarom mensen soms onbetrouwbare informatie geloven.

Tip

Wil je verder werken op deze oefening en enkele beweringen uitgebreid factchecken? Gebruik dan lesfiche zes 'Speurneuzen gezocht!'.

Oefening

Stap 1

Snel beslissen (5 min)

- Geef elke leerling acht kaartjes met gezondheidsbeweringen (zie werkblad).
- De leerkracht stelt een timer in op twee minuten.
- Leerlingen leggen kaartjes links ("klopt") of rechts ("klopt niet").
- Belangrijke **regels**:
 - Niet overleggen
 - Niet opzoeken
 - Op gevoel

Stap 2**Vergelijk klassikaal (10 min)**

- Bekijk samen alle kaarten opnieuw. Welke zijn volgens hen juist en welke niet? Aan welke twijfelen ze?
- Vergelijk de keuzes van de leerlingen met elkaar en bespreek:
 - Waarom vertrouwde je sommige beweringen meteen wel of niet?
 - Op basis waarvan beslis je zo snel of iets klopt?
 - Wat maakt dat je gaat twijfelen?

Stap 3**Op onderzoek (10 min)**

De leerlingen gaan zelf op onderzoek:

- Verdeel de leerlingen in duo's.
- Elk duo controleert een stelling.
- Ze gebruiken hiervoor hun laptop.

Stap 4**Terugkoppeling (10 min)**

- Bespreek klassikaal:
 - Welk antwoord heb je gevonden?
 - Kwam het antwoord overeen met je buikgevoel?
 - Hoe heb je dit opgezocht?
- Gebruik ter ondersteuning de uitgewerkte oplossingen in de presentatie.

Achtergrondinfo

mediawijs.be/nl/artikels/factcheck-halt-methode

mediawijs.be/nl/artikels/waarom-geloven-we-fake-news

Lesfiche 5

Influencer voor een dag

Level ★ ★

Online kom je wel eens berichten tegen waarin producten worden aangeprezen als dé oplossing voor een gezonder leven. Denk aan uitspraken zoals: “Drink dit voor een stralende huid”, “Deze schoenen helpen je sneller lopen” of “Dit supplement geeft je meer energie”. Zo’n boodschappen klinken vaak eenvoudig en overtuigend, en dat is niet toevallig. Veel influencers worden betaald om een product in de kijker te zetten. Wat op het eerste gezicht een persoonlijke tip lijkt, is in werkelijkheid vaak reclame.

In deze oefening kruipen de leerlingen zelf in de rol van influencer en leren zo overtuigingstechnieken herkennen en gebruiken.

Tijd

50 minuten

Benodigdheden

Presentatie

Doel

- De leerlingen kunnen reclame en overtuigingstechnieken herkennen.
- De leerlingen kunnen overtuigingstechnieken zelf toepassen in een creatieve opdracht.
- De leerlingen kunnen kritisch reflecteren op gezondheidsinformatie die ze online tegenkomen.
- De leerlingen kunnen een boodschap over gezondheid helder en correct vertalen naar een eigen publiek.

Oefening

Stap 1

Bekijk enkele voorbeelden en bespreek (5 min)

- Toon enkele korte video's van influencers die een product aanprijzen (zie presentatie).
- Bespreek vervolgens klassikaal
 - Voor welk product wordt er reclame gemaakt?
 - Hoe proberen ze je te overtuigen om dit product te kopen?
 - Kom je soms zelf zo'n video's tegen?
 - Heb je zelf al eens iets gekocht dat je zag online?

Stap 2

Promoot een product (15 min)

- Leerlingen werken in kleine groepjes van drie à vier leerlingen. Elke groep kiest een product (drankje, eten, supplement, sportkledij, ...) en bereidt een overtuigende boodschap van maximaal een minuut voor in de stijl van een influencer. Het kan gaan over een bestaand product, maar ze mogen ook zelf iets verzinnen.
- Eén afgevaardigde brengt de reclameboodschap straks voor de klas.

Stap 3**Presentaties (15 min)**

- Elke afgevaardigde brengt de reclameboodschap vooraan in de klas.
- Bespreek klassikaal:
 - Waarvoor werd er reclame gemaakt?
 - Hoe hebben ze je proberen te overtuigen?
 - Wie zou dit kopen?

Tip

Noteer de overtuigende elementen op het bord, zodat je ernaar kan teruggrijpen in stap 4.

Stap 4**Stellingspel (15 min)**

- Lees enkele van onderstaande stellingen voor.
- Laat leerlingen positie innemen in de ruimte: links = eens, rechts = oneens, midden = twijfel.
- Laat enkele leerlingen kort uitleggen waarom ze die plek kozen.

Stellingen

- Hoe mooier en kleurrijker iets wordt voorgesteld, hoe betrouwbaarder.
- Ik vertrouw een product sneller als een bekende influencer het gebruikt.
- Iemand in een witte doktersjas komt geloofwaardiger over.
- Persoonlijke ervaring (bv. "Bij mij werkte dit echt!") is een goed bewijs dat iets betrouwbaar is.
- Dure producten zijn beter dan goedkope producten.

Achtergrondinfo

mediawijs.be/nl/artikels/wat-influencer-marketing

mediawijs.be/nl/populaireinfluencers

mediawijs.be/signalenbetrouwbareinfo

Lesfiche 6

Speurneuzen gezocht!

Level ★ ★ ★

Op sociale media vind je veel advies voor een gezonder leven. Soms is dat gebaseerd op wetenschap, soms vooral op persoonlijke ervaring. Maar hoe weet je nu wat écht betrouwbaar is?

In deze oefening gaan de leerlingen als echte factcheckers aan de slag. Ze kiezen één bewering waar ze aan twifelen en gaan uitgebreid op onderzoek uit.

Tijd

50 minuten

Benodigdheden

- Presentatie
- Werkblad 'Speurneuzen gezocht!' (een per leerling)

Doel

- De leerlingen kunnen gezondheidsbeweringen herkennen en benoemen.
- De leerlingen begrijpen waarom mensen soms onbetrouwbare informatie geloven.
- De leerlingen kunnen de betrouwbaarheid van een bewering analyseren met behulp van de HALT-methode.
- De leerlingen kunnen een boodschap over gezondheid helder en correct vertalen naar een eigen publiek.

Tip

Deze oefening kan je gebruiken als uitbreiding op lesfiche één 'Onder de loep' en lesfiche vier 'Op buikgevoel'.

Oefening

Stap 1

Bekijk samen enkele voorbeelden en bespreek (10 min)

Toon enkele voorbeelden van online gezondheidsbeweringen (zie presentatie).

- Stel de leerlingen volgende vragen:
 - Welke gezondheidsbeweringen heb jij onlangs gezien of gehoord? (online, onder vrienden, thuis, in de sportclub, ...)
 - Over welke beweringen heb je twijfels?
 - Hoe kan je controleren of informatie betrouwbaar is?
- Gebruik je deze methodiek als uitbreiding als uitbreiding op lesfiche één 'Onder de loep' of lesfiche vier 'Op buikgevoel'? Dan kan je deze stappen overslaan.

Stap 2**HALT-methode (5 min)**

- Gebruik de presentatie om uit te leggen waarom mensen soms onbetrouwbare informatie geloven.
- Laat de leerlingen vervolgens kennis maken met de HALT-methode. Met deze methode leren ze stap voor stap de betrouwbaarheid van gezondheidsinformatie controleren.

Stap 3**Op onderzoek (20 min)**

- Verdeel de klas in kleine groepen.
- Elke groep kiest één gezondheidsbewering waarover ze twijfelen. Dat kan een bewering zijn:
 - die ze online hebben gezien;
 - die ze in de sportclub hebben gehoord;
 - die ze van thuis uit hebben meegekregen;
 - een voorbeeld uit de presentatie;
 - ...
- De leerlingen onderzoeken of de bewering klopt met behulp van de HALT-methode.
- De leerlingen noteren hun werkwijze op het werkblad 'Speurneuzen gezocht!' en komen tot een duidelijke conclusie.
- De leerlingen delen hun bevindingen met de rest van de klas.
- Als een van de voorbeelden uit het begin van de presentatie werd gefactcheckt, kan je de verbeter sleutel uit de presentatie gebruiken om die te bespreken.

Stap 4**Factcheck verslag (Optioneel – creatieve opdracht) (10 min)**

- Op sociale media, zoals Instagram en TikTok, bestaan er betrouwbare kanalen die gezondheidsbeweringen factchecken, bijvoorbeeld @inform.vrt en @zoek.gezond.
- Bekijk samen enkele voorbeelden (zie presentatie).
- De leerlingen kruipen nu zelf in de rol van online factchecker. Elke groep kiest één leerling die de resultaten aan de klas voorstelt in de vorm van een korte reportage of korte video.
- De leerlingen werken met volgend stappenplan:
 - **1. De bewering**
"Er wordt gezegd dat ..."
 - **2. De feiten**
"Volgens ... klopt dit wel/niet omdat..."
 - **3. De conclusie**
(eerder) waar/onwaar
 - **4. Tip voor de kijker**
"Wil je volledige zekerheid? Raadpleeg dan je huisarts!"

Stap 5**Terugkoppeling (5 min)**

- Heb je ooit iets online gezien waarvan je later ontdekte dat het niet klopte?
- Welke signalen kunnen erop wijzen dat informatie onbetrouwbaar is?
- Wie of wat beschouw jij als een betrouwbare bron van informatie?

Achtergrondinfo

mediawijs.be/nl/artikels/waarom-geloven-we-fake-news

mediawijs.be/nl/artikels/factcheck-halt-methode

mediawijs.be/nl/betrouwbareinfo

mediawijs.be/signalenbetrouwbareinfo

Eindtermen

Tweede graad

Finaliteit doorstroom (D) | finaliteit arbeidsmarkt (A) | dubbele finaliteit (DA)

Lichamelijke en geestelijke gezondheid

- 01.02 (D, A, DA) De leerlingen ontwikkelen gezondheidsvaardigheden in functie van hun fysiek en mentaal welzijn binnen verschillende thema's.

Digitale competenties

- 04.02 (D, A, DA) De leerlingen respecteren ethische, sociale en legale regels bij het gebruiken van digitale technologie.
- 04.05 (D, A, DA) De leerlingen analyseren de impact van digitale systemen op de maatschappij vanuit principes van computationeel denken.

Burgerschap

- 07.04 (D, A, DA) De leerlingen gaan geïnformeerd, beargumenteerd en constructief in dialoog over maatschappelijke thema's.

Leercompetenties

- 13.04 (D, A, DA) De leerlingen zoeken doelgericht informatie in diverse bronnen en verwerken die op een kritische en systematische manier.

Sociaal-relatieve competenties

- 5.01 (D, A, DA) De leerlingen gaan respectvol en constructief met anderen in interactie rekening houdend met elkaars grenzen.

Nederlands

- 2.02 (D, A, DA) De leerlingen beoordelen doelgericht informatie op betrouwbaarheid, correctheid en bruikbaarheid bij het lezen en luisteren.
- 2.03 (D, A, DA) De leerlingen selecteren relevante informatie bij het lezen en beluisteren van teksten.
- 2.08 (D) | 2.07 (A, DA) De leerlingen nemen doelgericht deel aan mondelinge en schriftelijke interactie.
- 2.09 (D) | 2.08 (A, DA) De leerlingen zetten doelgericht strategieën in ter ondersteuning van informatieverwerking en communicatieve handelingen.

Derde graad**Finaliteit doorstroom (D) | finaliteit arbeidsmarkt (A) | dubbele finaliteit (DA)****Lichamelijke en geestelijke gezondheid**

01.02 (D, A, DA) De leerlingen ontwikkelen gezondheidsvaardigheden in functie van hun fysiek en mentaal welzijn binnen verschillende thema's.

Digitale competenties

04.02 (D, A, DA) De leerlingen respecteren ethische, sociale en legale regels bij het gebruiken van digitale technologie.

Burgerschap

07.04 (D, A, DA) De leerlingen gaan geïnformeerd, beargumenteerd en constructief in dialoog over maatschappelijke thema's.

Leercompetenties

13.04 (D, A, DA) De leerlingen zoeken doelgericht informatie in diverse bronnen en verwerken die op een kritische en systematische manier.

Sociaal-relatieve competenties

5.01 (D, A, DA) De leerlingen gaan respectvol en constructief met anderen in interactie rekening houdend met elkaars grenzen.

Nederlands

2.02 (D, A, DA) De leerlingen beoordelen doelgericht informatie op betrouwbaarheid, correctheid en bruikbaarheid bij het lezen en luisteren.

2.03 (D, A, DA) De leerlingen selecteren relevante informatie bij het lezen en beluisteren van teksten.

2.07 (D, DA) | 02.06 (A) De leerlingen drukken zich creatief uit met taal.

2.08 (D, DA) | 2.07 (A) De leerlingen nemen doelgericht deel aan mondelinge en schriftelijke interactie.

2.09 (D, DA) | 2.08 (A) De leerlingen zetten doelgericht strategieën in ter ondersteuning van informatieverwerking en communicatieve handelingen.

